

Hallitustenvälisen konferenssin koollekutsuminen: Euroopan parlamentin lausunto

Euroopan parlamentin päätöslauselma 11. heinäkuuta 2007 hallitustenvälisen konferenssin (HVK) koollekutsumisesta: Euroopan parlamentin lausunto (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 48 artikla) (11222/2007 – C6-0206/2007 – 2007/0808(CNS))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 48 artiklan 2 kohdan, jonka mukaisesti neuvosto on kuullut parlamenttia (C6-0206/2007),
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,
- ottaa huomioon sopimuksen Euroopan perustuslaista, joka allekirjoitettiin Roomassa 29. lokakuuta 2004 (jäljempänä 'perustuslakisopimus'),
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan sellaisena kuin se allekirjoitettiin Nizzassa 7. joulukuuta 2000,
- ottaa huomioon 15. joulukuuta 2001 annetun Euroopan unionin tulevaisuutta koskevan Laekenin julistuksen,
- ottaa huomioon 25. maaliskuuta 2007 Rooman sopimusten allekirjoittamisen 50-vuotisjuhlan johdosta annetun Berliinin julistuksen,
- ottaa huomioon 12. tammikuuta 2005 Euroopan perustuslaista tehdystä sopimuksesta antamansa päätöslauselman¹ ja 7. kesäkuuta 2007 Euroopan unionin perustuslakiproessin etenemissuunnitelmasta antamansa päätöslauselman²,
- ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 30. toukokuuta 2007 perustuslakiproessin etenemissuunnitelmasta antaman päätöslauselman ja alueiden komitean 6. kesäkuuta 2007 antaman lausunnon Euroopan unionin uudistamisproessin uudelleenkäynnistämisestä 21. ja 22. kesäkuuta 2007 kokoontunutta Eurooppa-neuvostoa silmällä pitäen,
- ottaa huomioon Brysselissä 11. ja 12. kesäkuuta 2007 pidetyn Euroopan tulevaisuutta käsitelleen parlamenttien välisen kokouksen,
- ottaa huomioon Brysselissä 21. ja 22. kesäkuuta 2007 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät, joissa vahvistettiin HVK:n toimeksianto,

¹ EUVL C 247 E, 6.10.2005, s. 88.

² Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2007)0234.

- ottaa huomioon perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan mietinnön (A6-0279/2007),
- A. ottaa huomioon, että kahden vuoden ajan jatkunut pohdinta Euroopan tulevaisuudesta on vahvistanut tarpeen turvata perustuslakisopimuksen demokratiaan, tehokkuuteen ja avoimuuteen liittyvien innovaatioiden sisältö ja parantaa sitä, jotta voidaan varmistaa, että Euroopan unioni pystyy toimimaan asianmukaisesti, sekä parantaa sen kansalaisten oikeuksia ja korostaa sen roolia maailmassa,
- B. ottaa huomioon, että jäsenvaltioiden parlamenteissa ja Euroopan parlamentissa, joiden edustajat laativat näiden innovaatioiden perustan perusoikeuskirjaa valmisteleivassa valmistelukunnassa ja Euroopan tulevaisuutta käsittelevässä valmistelukunnassa, ollaan pitkälti yhtä mieltä edellä esitetystä näkemyksestä,
- C. ottaa huomioon, että Eurooppa-neuvosto päätti kutsua koolle HVK:n, jonka toimeksiantona on pyrkiä muuntamaan useimmat perustuslakisopimukseen sisältyvät innovaatiot voimassa oleviin sopimuksiin tehtäviksi muutoksiksi,
- D. ottaa huomioon, että HVK:n toimeksianto on hyvin tarkka ja sen perusteella konferenssilla on mahdollisuus päästä nopeasti sopimukseen joidenkin perustuslakisopimuksen innovaatioiden muuttamisesta vaarantamatta sen sisältöä,
- E. ottaa huomioon, että toimeksiannolla ei kuitenkaan pyritä laatimaan yhtä perustuslakisopimusta, joka korvaisi voimassa olevat sopimukset, siinä ei käytetä sanastoa, josta kansalaiset saisivat selvän kuvan unionin säädösten luonteesta, siihen ei ole sisällytetty tunnuksia, joiden perusteella kansalaisten olisi helpompi tuntea unioni omakseen, ja että siihen sisältyy useita mahdollisuuksia poikkeuksiin tietyillä aloilla, joilla yksittäiset jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet vaikeuksista,
- F. ottaa huomioon, että toimeksiannossa ei puututa riittävästi haasteisiin, joita unioni on kohdannut perustuslakisopimuksen allekirjoittamisen jälkeen,
- G. toteaa, että ainoana kansalaisten suoraan valitsemana toimielimenä Euroopan parlamentin velvollisuutena on tuoda esiin Euroopan unionin yhteinen etu ja pyrkiä siten lujittamaan Euroopan integraatiota ja sen yhteisöllisiä menetelmiä, koska ne ovat olleet yli viidenvuotisen vuoden ajan rauhan, vakauden ja vaurauden lähteitä,
 1. pitää myönteisinä neuvoston puheenjohtajavaltio Saksan ponnisteluja päästä 21. ja 22. kesäkuuta 2007 kokoontuneessa Eurooppa-neuvostossa yksimielisyyteen;
 2. panee merkille HVK:lle annetun toimeksiannon, josta sovittiin Eurooppa-neuvostossa; pitää myönteisenä, että se on erittäin tarkka ja että HVK:n päätökseensaattamiselle on asetettu tiukka aikataulu, ja pyytää, että jäsenvaltiot eivät peräänny Eurooppa-neuvostossa tekemistään sitoumuksista; antaa puoltavan lausunnon HVK:n koollekutsumisesta;
 3. pahoittelee kuitenkin, että toimeksianto ei sisällä tiettyjä tärkeitä elementtejä, joista sovittiin vuoden 2004 HVK:ssa, kuten perustuslakia koskevan sopimuksen käsite, unionin symbolit, unionin säädösten ymmärrettävä nimeäminen, selkeä lausuma unionin

lainsäädännön ensisijaisuudesta sekä unionin määrittelemisen kansalaisten ja valtioiden unioniksi, ja pahoittelee, että muiden elementtien käyttöönotossa on pitkä viivästys;

4. on huolestunut siitä, että toimeksianto antaa mahdollisuuden lisätä joillekin jäsenvaltioille myönnettäviä poikkeuksia tulevien sopimusten keskeisten määräysten noudattamisesta, koska se saattaa heikentää unionin yhteenkuuluvuutta;
5. pahoittelee, että toimeksianto antaa mahdollisuuden tehdä perustuslakisopimuksen tekstiin muutoksia, jotka antavat kuvan luottamuksen puutteesta unionia ja sen toimielimiä kohtaan ja antavat siten yleisölle väärän signaalin;
6. pahoittelee eurooppalaisen hyvän tahdon ja jäsenvaltioiden edustajien poliittisen rohkeuden vähenemistä ja ilmaisee huolensa eurooppalaisten yhteisvastuullisuuden ja yhdentymisen ajatusten vastaisten asenteiden kehittymisestä;
7. korostaa, että toimeksianto antaa mahdollisuuden muuttaa säädösten nimiä mutta ei mahdollisuutta muuttaa merkittävästi niiden rakennetta ja hierarkiaa, ja aikoo valvoa tiiviisti sitä, kuinka tämä sisällytetään asiaa koskeviin määräyksiin, ja varmistaa siten poliittisen vastuuvollisuuden ja turvata lainsäädäntövaltansa, erityisesti siirretyn toimivallan nojalla annettujen säädösten valvonnan kohdalla;
8. pitää kuitenkin myönteisenä, että toimeksiannolla turvataan pitkälti perustuslakisopimuksen sisältö, erityisesti unionin yksi ainoa oikeushenkilöys ja pilarirakenteen purkamisen, neuvoston määräenemmistöpäätösten käytön ja parlamentin ja neuvoston välisen yhteispäätösmenettelyn käytön laajentaminen, osallistuvan demokratian elementit, perusoikeuskirjan oikeudellinen sitovuus, unionin ulkoisten toimien johdonmukaisuuden lisääminen ja tasapainoinen toimielinratkaisu;
9. panee merkille, että kaikki demokraattisten menettelyjen ja kansalaisten oikeuksien lujittamiseen, toimivallan laajentamiseen ja EU:n arvojen ja tavoitteiden määrittelyyn liittyvät positiiviset tulokset ovat perua yksinomaan Euroopan tulevaisuutta käsittelevän valmistelukunnan työstä;
10. pitää myönteisenä talous- ja rahaliiton tunnustamista EU:n tavoitteeksi Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa;
11. pitää myönteisenä sitä, että toimeksiannossa määrätään tiettyjen uusien elementtien, kuten ilmastonmuutoksen ja energia-alan yhteisvastuullisuuden, ottamisesta sopimukseen;
12. palauttaa mieliin, että EU on ilmoittanut sekä omille kansalaisilleen että koko maailmalle olevansa arvoyhteisö, että perusoikeudet ja -vapaudet muodostavat tämän yhteisön sisimmän ytimen ja että ne on kattavasti ilmaistu perusoikeuskirjassa ja EU:n toimielimet ja kaikki jäsenvaltiot ovat tunnustaneet ne moneen otteeseen; katsoo sen vuoksi, että jos yksi tai useampi jäsenvaltio nyt vaatii poikkeusta perusoikeuskirjasta, kyseessä olisi dramaattinen takaisku, joka aiheuttaisi vakavaa vahinkoa EU:n syvimmälle identiteetintunteelle; vetoaa näin ollen painokkaasti vielä kerran kaikkiin jäsenvaltioihin, että ne tekisivät kaikkensa, jotta tämä sisäinen jakautuminen voidaan voittaa ja löytää loppujen lopuksi yhteisymmärrys perusoikeuskirjan rajoittamattomasta pätevyydestä;

13. kehottaa HVK:ta saattamaan työnsä päätökseen vuoden 2007 loppuun mennessä, jotta uusi sopimus voi tulla voimaan hyvissä ajoin ennen vuoden 2009 Euroopan parlamentin vaaleja;
14. pitää myönteisenä, että kesäkuun 2007 Eurooppa-neuvosto päätti laajentaa parlamentin osallistumista HVK:hon sen kaikilla tasoilla;
15. varaa itselleen oikeuden tehdä HVK:lle konkreettisia ehdotuksia tietyistä toimeksiannon piiriin kuuluvista aiheista;
16. aikoo vastata sopivana ajankohtana Eurooppa-neuvoston esittämään kehotukseen käsitellä kysymystä parlamentin omasta kokoonpanosta;
17. korostaa aikomustaan valvoa tarkkaan HVK:n lopputulosta voidakseen arvioida, vastaavatko neuvotteluissa sovitut uudistukset tyydyttävällä tavalla parlamentin tulkintaa toimeksiannosta;
18. kehottaa jäsenvaltioita ja omia edustajiaan varmistamaan HVK:n työn täyden avoimuuden, erityisesti julkaisemalla kaikki käsiteltäväksi toimitetut asiakirjat;
19. vahvistaa aikeensa pitää yllä erittäin tiivistä yhteyttä kansallisiin parlamentteihin ja kansalaisyhteiskuntaan sopimusten tarkistamista koskevan prosessin ajan;
20. kehottaa HVK:ta varmistamaan avoimuuden nimissä, että sen työn tulokset julkaistaan myös luonnoksena perussopimusten konsolidoiduksi versioksi;
21. ilmoittaa vakaan aikeensa tehdä vuoden 2009 vaalien jälkeen unionin perustuslaillista ratkaisua koskevia uusia ehdotuksia sopimuksen tarkistamista koskevan lausekkeen mukaisesti¹, koska Euroopan unioni on yhteinen hanke, jota uudistetaan jatkuvasti;
22. kehottaa yhteisön toimielimiä tekemään erityisiä ehdotuksia unionin kansalaisten ottamiseksi taas mukaan vuoropuheluun jatkettaessa perustuslaillista prosessia;
23. pyytää asiasta vastaavaa valiokuntaa tarkastelemaan parlamentin työjärjestyksen mahdollista muuttamista siten, että perustuslaissa mainituille Euroopan unionin lipulle ja hymnille annetaan virallinen asema parlamentin toiminnassa ja tiloissa;
24. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman, joka on parlamentin lausunto HVK:n koollekutsumisesta, neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehille, jäsenvaltioiden parlamenteille ja Euroopan keskuspankille.

¹ Katso perustuslakisopimuksen IV-443 artikla.